

SLOVANSKÁ KNIHOVNA
SLOVANSKA KNJIŽNICA
SLAVONIC LIBRARY
PRAHA/PRAGA/PRAGUE
28. 3. - 29. 3. 2024

TRANSFORMACE INTIMITY V LITERATURÁCH
STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY (1890–1920)

TRANSFORMACIJE INTIMNOSTI V SREDNJE- IN
VZHODNOEVROPSKIH KNJIŽEVNOSTIH
(1890–1920)

TRANSFORMATIONS OF INTIMACY IN CENTRAL
AND EAST EUROPEAN
LITERATURES (1890–1920)

Call for papers

The Transformations of Intimacy in the Literary Discourse of Slovene "moderna" (TILDA) project is delighted to announce its conference, **Transformations of Intimacy in the Central and East European Literatures (1890-1920)**, which will be organized by the Faculty of Arts (Charles University) and the Research Centre for Humanities (University of Nova Gorica) in the Slavonic Library in Prague, the Czech Republic, March 28-29, 2024.

We will discuss and reflect upon the broader topic of intimacy in the literature of the aforementioned period from a transnational and/or comparative perspective in the age of European empires, marked by the industrial revolution, political tensions in multinational state formations, migration, ethnic intolerance, and changes in gender and family relations.

From Michel Foucault's and Anthony Giddens's perspective, the phenomenon of intimacy is inextricably and directly linked with the proliferation of the discourse of sexuality and the development of the public sphere as well as more democratic gender relations in the 18th and 19th Centuries. Indirectly, the subject of intimacy is also interwoven with the rise of European nationalisms amid distinct intercultural movements, new political formations and the consequential identity crisis. The study of intimacy as a vital thread can broaden and transform historical perspectives on the relations between politics, culture, literature and identity. We aim to reflect on this field of scholarship, therefore we are particularly interested in examining transformations of intimacy in the era of modernism, the particular articulation of intimate relations, the literary representation of tensions between social and intimate, expressed in the poetry, prose and drama, and how the concepts of intimacy (sexuality, romantic love, parenthood, friendship, self-consciousness) left their imprint in literature.

Research questions may include but are not restricted to:

- What does the theme of intimacy mean to European literatures: prose, poetry, and drama? How is it realised in typical topics?
- How do authors express their understanding of love in literary works? What is the understanding of gender relations? How do the historical aspects of the love relationship resonate, and how are they represented in the literary work?

- How are the crisis of masculinity and the masculine sexual desire represented? What about the problem of his dominant position in the fin de siècle society as well as at the beginning of the 20th Century?; How is his fear and anxiety about the crisis of sexual identity revealed? What is a woman's role in society, and how does she challenge patriarchal norms while discovering her world of intimacy?
- How do the concepts of family, love, eroticism, and sexuality as metaphors function?
- How does the fin de siècle period literature seek ways to free the language of intimacy from its social context? - Do authors introduce a new vocabulary for intimate vs social relationships?
- How do authors subvert established literary conventions by depicting socially unacceptable intimacies?
- How do women authors relate to the tradition of depicting female friendship?
- What are the authors' attitudes towards bourgeois institutions (arranged marriage, double sexual morality) revealed in the texts?
- What are the links between intimacy and public discourse? How is the understanding of love changing in medicine, philosophy or other systems of knowledge?
- How do women authors respond to the theoretical contributions of their era on female sexuality? How do they articulate an experience of female sexual desire that their predecessors did not?
- What are the articulations of intimacy in ego-documents?
- How do authors problematise the Catholic figure of the sacrificing mother and other Christian archetypes of intimacy? How do they challenge the relationship between parents and children?
- How do authors portray so-called dangerous sexualities (prostitution, abortion, cross-dressing, homoeroticism)?
- How have thematic, stylistic, and formal innovations been received by literary criticism?
- How did authors self-censor their work (if ever) depicting intimacy to get it published?
- How do the surviving documents on censorship interventions indicate what was unacceptable in transferring themes of intimacy from dramatic texts to theatrical performance practice?
- How did authors respond to the critical reception of the depiction of sexuality and eroticism in their literary works? What role did such reception play in the canonisation, re-publication, anthologies, and translations of these literary works?

- What is the relation (dependence?) of literary subjectivity in the period to the surrounding society?
- How is the form of the internalized individual as the foundation for establishing the "interhuman" and abstract subjectivity as a way of determining human essence revealed in literature?
- What forms of subjectivity are specific to the literature of the period, and what is their role in literature?
- How did other arts represent the intimacy topics related to literature?
- What is the legacy of the period in the literature and art of the age that follows it?

A volume of peer-reviewed scientific articles will be published after the conference, the deadline for submission will be 1 June 2024.

Conference languages: Czech, Slovenian, English.

Keynote speakers: Assoc. Prof. Mgr. Libuše Heczková, Ph.D., Prof. Irena Novak Popov, Ph.D.

Please send proposals of around 250 words to intimacy@ung.si.

The abstract should include your name, email address, affiliation (if any), and the title of your paper. Presentations must not exceed 20 minutes in length.

Conference fee: 100 euro, students 70 euro

Deadline for proposals: 15. 6. 2023

Notification of acceptance: 15. 8. 2023

Organizing committee

Dr. Katja Mihurko Poniž (University of Nova Gorica)

Dr. Alenka Jensterle Doležal (Charles University Prague)

Dr. Ivana Zajc (University of Nova Gorica)

Dr. Primož Mlačnik (University of Nova Gorica)

Mag. Darko Ilin (University of Nova Gorica)

Mag. Dajana Vasiljevičová (Charles University Prague)

The conference will be held as an event in the project *Transformations of intimacy in the literary discourse of Slovene "moderna"* funded by the Slovenian Research Agency (J6-3134) and the Czech Science Foundation (21-47320L).

Call for papers

Dovolujeme si Vás v rámci společného projektu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (Česko) a Výzkumného centra humanistiky Univerzity v Nové Gorici (Slovinsko) *The Transformations of Intimacy in the Literary Discourse of Slovene "moderna"* (TILDA) pozvat na konferenci **Transformace intimacy v literatuře střední a východní Evropy (1890-1920)**, která se uskuteční 28. až 29. května 2024 ve Slovanské knihovně v Praze (Česká republika).

Naším záměrem je širěji diskutovat a reflektovat téma intimacy v literatuře výše zmíněného období z nadnárodní a/nebo komparativní perspektivy v čase, kdy byla evropská impéria poznamenána nejen průmyslovou revolucí a politickým pnutím v multietnických státních útvarech, ale také migrací, etnickou nesnášenlivostí, a především změnami v genderových a rodinných vztazích.

Z pohledu Michela Foucaulta a Anthonyho Giddense je fenomén intimacy neoddelitelně spjat s šířením diskurzu sexuality a rozvojem veřejné sféry a demokratičtějších genderových vztahů v 18. a 19. století. Nepřímo se téma intimacy prolíná se vzestupem evropského nacionalismu na pozadí nově se profilujících mezikulturních hnutí, nových politických formací a následné krize identity. Studium intimacy jako klíčového tématu může prohlubovat a přetvářet zažité historické perspektivy týkající se vztahů mezi politikou, kulturou, literaturou a identitou. Naším cílem je reflektovat tuto oblast bádání komplexněji, proto nás zajímá především proměna intimacy v éře modernismu. Zaměříme se také na konkrétní artikulace intimních vztahů, literární ztvárnění pnutí mezi veřejným a intimním vyjádřená v poezii, próze a dramatu, i to, jakou stopu pojmy intimacy (sexuality, romantické lásky, rodičovství, přátelství, sebeuvědomění) zanechaly v literatuře.

Výzkumná témata mohou zahrnovat:

- Co pro evropské literatury – prózu, poezii a drama – znamená téma intimacy? Jaká jsou typická témata, ve kterých se realizuje?

- Jak vyjadřují jednotliví tvůrci své pojetí lásky v literárních dílech? Jaké je pojetí vztahu mezi pohlavími? Jak rezonují historické souvislosti milostného vztahu a jak jsou ztvárněny v literárním díle?
- Jak je zobrazena krize mužství a mužské sexuální touhy? Jak je ztvárněn problém „jeho“ dominantního postavení ve společnosti Fin de siècle a na počátku 20. století? Jak je odhalován „jeho“ strach a úzkost z krize sexuální identity? Jaká je role ženy ve společnosti a jak zpochybňuje patriarchální řád při objevování světa vlastní intimity?
- Jak jsou metaforicky uchopeny pojmy jako rodina, láska, erotika a sexualita?
- Jak literatura Fin de siècle období hledá způsoby, jak osvobodit jazyk intimity od jeho společenského kontextu? Používají autoři nový slovník pro intimní versus veřejné vztahy?
- Jak autoři převrací zavedené literární konvence zobrazováním společensky nepřijatelných intimních vztahů?
- Jak se k tradici zobrazování ženského přátelství staví ženy autorky?
- Jaké jsou postoje autorek k buržoazním institucím (domluvený sňatek, dvojí sexuální morálka apod.), a jak se projevují v literárních textech?
- Jaké jsou vazby mezi intimitou a veřejným diskurzem? Jak se proměňuje pojetí lásky v medicíně, filozofii či jiných systémech poznání?
- Jak autorky reagují na dobové teoretické texty o ženské sexualitě? Nakolik se liší jejich artikulace ženské sexuální touhy oproti jejich předchůdkyním?
- Jaké jsou projevy intimity v ego-dokumentech?
- Jak autoři problematizují tradiční katolické figury, jako jsou postava obětující se matky a další křesťanské archetypy intimity? Jak problematizují vztah mezi rodiči a dětmi?
- Jak autoři zobrazují témata tzv. nebezpečné sexuality (prostituce, potraty, cross-dressing či homo erotika)?
- Jak byly tematické, stylistické a formální inovace přijaty literární kritikou?
- Nakolik fungovala autocenzura literárních děl zobrazujících intimitu (pokud vůbec), aby je bylo možné publikovat?
- Do jaké míry vypovídají dochované listinné materiály o cenzurních zásadách při přenosu divadelních her tematizujících intimitu do inscenační praxe?
- Jak autoři reagovali na kritickou recepci tematizace sexuality a erotiky ve svých literárních dílech? Jakou roli hrála tato recepce při kanonizaci, opětovném vydávání, antologiích a překladech těchto literárních děl?

- Jaký byl vztah (závislost?) literární subjektivity na reakci společnosti v daném období?
- Jakými způsoby jsou v literatuře odhalovány podoby zvnitřněného individua jako základu pro ustavení "mezilidského" a abstraktní subjektivita jako způsob odhalení lidské podstaty?
- Jaké formy subjektivity jsou typické pro dobovou literaturu a jaká je jejich role v literatuře?
- Jak byla zobrazována intimní témata spojená s literaturou v umění?
- Jaký je odkaz tohoto období v literatuře a umění doby, která po něm následuje?

Plánována je také tištěná recenzovaná publikace; termín odevzdání písemných příspěvků je nejpozději 1. června 2024.

Hlavní řečníci: doc. dr. Libuše Heczková, prof. dr. Irena Novak Popov,

Jazyky konference jsou: čeština, slovinština, angličtina

Návrhy příspěvků v rozsahu do 250 slov zasílejte na adresu intimacy@ung.si.

Návrh by měl kromě názvu příspěvku obsahovat kromě jména také e-mailovou adresu a případnou afiliaci uchazeče. Délka prezentace činí max. 20 minut.

Konferenční poplatek: 100 EUR, studenti 70 EUR

Příhlášku je nutno zaslat: do 15. 6. 2023

Oznámení o přijetí: po 15. 8. 2023

Organizační výbor konference:

Prof. Katja Mihurko Poniž (Univerzita v Nové Gorici)

Doc. Alenka Jensterle Doležal (Univerzita Karlova)

Dr. Ivana Zajc (Univerzita v Nové Gorici)

Dr. Primož Mlačnik (Univerzita v Nové Gorici)

Mgr. Darko Ilin (Univerzita v Nové Gorici)

Mgr. Dajana Vasiljevićová (Univerzita Karlova)

Konference se uskuteční v rámci projektu *Proměny intimity v literárním diskurzu slovinské "moderny"*, který je spolufinancován Slovinskou grantovou agenturou (J6-3134) a Grantovou agenturou České Republiky (21-47320L).

Vabilo k prijavi referatov

Projekt *Transformacije intimnosti v literarnem diskurzu slovenske "moderne"* (TILDA) najavlja konferenco **Preobrazbe intimnosti v srednje- in vzhodnoevropskih literaturah (1890–1920)**, ki bo v organizaciji Filozofske fakultete (Karlova univerza v Pragi) in Raziskovalnega centra za humanistiko (Univerza v Novi Gorici) potekala 28. in 29. marca 2024 v Slovanski knjižnici v Pragi na Češkem.

Razpravljali in razmišljali bomo o širši temi intimnosti v literaturi omenjenega obdobja s transnacionalne in/ali primerjalne perspektive v dobi evropskih imperijev, ki so jo zaznamovali industrijska revolucija, politične napetosti v večnacionalnih državnih tvorbah, migracije, etnična nestrpnost ter spremembe v ljubezenski in družinskih odnosih.

Kakor sta ugotovila Michel Foucault in Anthony Giddens, je pojav intimnosti neločljivo ter neposredno povezan s širjenjem diskurza spolnosti in razvojem javne sfere ter bolj demokratičnih odnosov med spoloma v 18. in 19. stoletju. Posredno je tema intimnosti prepletena tudi z vzponom evropskega nacionalizma ob izrazitih medkulturnih gibanjih, novih političnih formacijah in posledični krizi identitete. Raziskovanje intimnosti lahko razširi in spremeni zgodovinske poglede na odnose med politiko, kulturo, literaturo in identiteto. Naš cilj je reflektirati to znanstveno področje, zato nas posebej zanimajo preučevanje transformacij intimnosti v obdobju modernizma, posebna artikulacija intimnih odnosov, literarna reprezentacija napetosti med družbenim in intimnim, izražena v poeziji, prozi in dramatiki, ter kako so koncepti intimnosti (spolnost, romantična ljubezen, starševstvo, prijateljstvo, samozavedanje) pustili svoj pečat v literaturi.

Raziskovalna vprašanja lahko med drugim vključujejo:

- Kaj pomeni tema intimnosti v evropskih literaturah: prozi, poeziji in dramatiki? Kako se uresničuje v motivih in temah?
- Kako avtorji v literarnih delih izražajo svoje razumevanje ljubezni? Kakšno je razumevanje odnosov med spoloma? Kako odmevajo zgodovinski vidiki ljubezenskega odnosa in kako so predstavljeni v literarnem delu?

- Kako sta predstavljeni kriza moškosti in moške spolne želje? Kako je s problemom njegovega dominantnega položaja v družbi *fin de siècle* in na začetku 20. stoletja? Kako se razkrivata njegov strah in tesnoba v povezavi s krizo spolne identitete? Kakšna je vloga ženske v družbi in kako ženskost izziva patriarhalne norme, medtem ko odkriva svoj svet intimnosti?
- Kako delujejo koncepti družine, ljubezni, erotike in spolnosti kot metafore?
- Kako literatura tega obdobja išče načine, kako osvoboditi jezik intimnosti iz njegovega družbenega konteksta? – Ali avtorji in avtorice uvajajo nov besednjak za intimne in družbene odnose?
- Kako avtorji in avtorice s prikazovanjem družbeno nesprejemljivih intimnosti spodkopavajo uveljavljene literarne konvencije?
- Kako se avtorice odzivajo na tradicijo prikazovanja ženskega prijateljstva?
- Kakšen je odnos avtoric do meščanskih institucij (dogovorjene poroke, dvojna spolna morala), ki ga razkrivajo besedila?
- Kakšne so povezave med intimnostjo in javnim diskurzom? Kako se spreminja razumevanje ljubezni v medicini, filozofiji ali drugih sistemih znanja?
- Kako se avtorice odzivajo na teoretske prispevke svoje dobe o ženski spolnosti? Kako artikulirajo izkušnjo ženske spolne želje, ki je njihove predhodnice niso izrazile?
- Kakšne so artikulacije intimnosti v ego-dokumentih?
- Kako avtorice problematizirajo katoliški lik žrtvujoče se matere in druge krščanske arhetipe intimnosti? Kako izzivajo odnos med starši in otroki?
- Kako avtorji prikazujejo t. i. nevarne seksualnosti (prostitucija, splav, »cross-dressing« homoerotika)?
- Kako je literarna kritika sprejela tematske, slogovne in formalne novosti?
- Kako so se avtorji odzivali na kritiško recepcijo tematizacije spolnosti in erotike v svojih literarnih delih? Kakšno vlogo je imela takšna recepcija pri kanonizaciji, ponovnih objavah, antologijah in prevodih teh literarnih del?
- Kako so avtorji samocenzurirali svoja dela (če so jih sploh), ki prikazujejo intimnost, da bi jih lahko objavili?
- Kako ohranjeni dokumenti o cenzurnih posegih nakazujejo, kaj je bilo na področju dramatike pri prenosu tematike intimnosti v uprizoritveno prakso nesprejemljivo?
- Kakšno je razmerje (odvisnost?) literarne subjektivnosti in tedanje družbe v tem obdobju?

- Kako se v literaturi razkrivata oblika ponotranjenega posameznika kot temelj za vzpostavitev "medčloveškega" in abstraktna subjektivnost kot način določanja človeškega bistva?
- Katere oblike subjektivnosti so značilne za literaturo tega obdobja in kakšna je njihova vloga v literaturi?
- Kako so druge umetnosti predstavljale teme intimnosti, povezane z literaturo?
- Kakšna je zapuščina tega obdobja v literaturi in umetnosti dobe, ki mu sledi?

Po konferenci bo izšel zbornik recenziranih znanstvenih člankov, rok za oddajo člankov bo 1. junij 2024.

Plenarna predavanja: izr. prof. dr. Libuše Heczková, prof. dr. Irena Novak Popov,
Predloge v obsegu približno 250 besed pošljite na naslov intimacy@ung.si.

Konferenčni jeziki: češčina, slovenščina, angleščina.

Povzetek naj vsebuje vaše ime in priimek, e-poštni naslov, afilicijo (če obstaja) in naslov prispevka. Predstavitve ne smejo biti daljše od 20 minut.

Kotizacija za konferenco: 100 evrov, študenti 70 evrov

Rok za oddajo predlogov: 15. 6. 2023

Konferenca bo potekala v okviru projekta *Transformacije intimnosti v literarnem diskurzu slovenske "moderne"*, ki ga financirata Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (J6-3134) in Češka znanstvena fundacija (21-47320L).

arrs

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

**CHARLES
UNIVERSITY**

